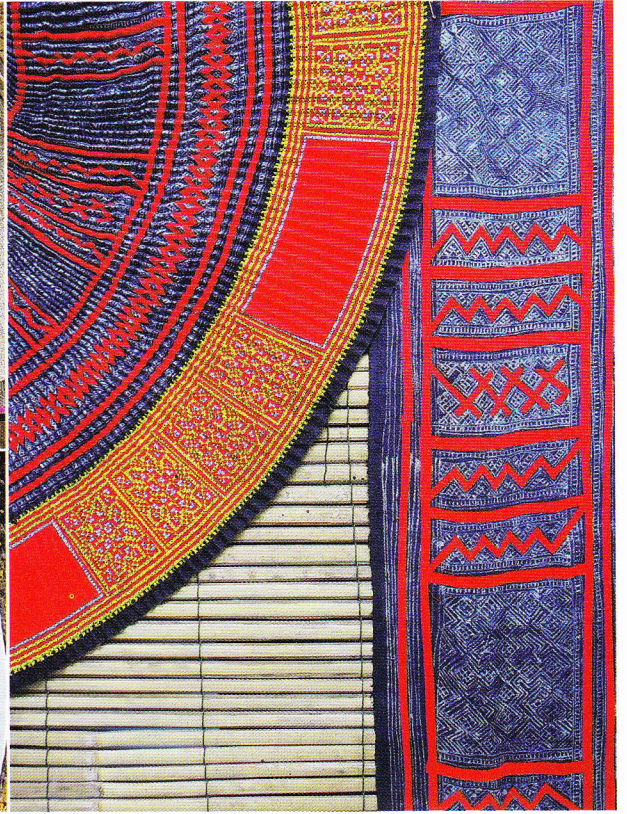
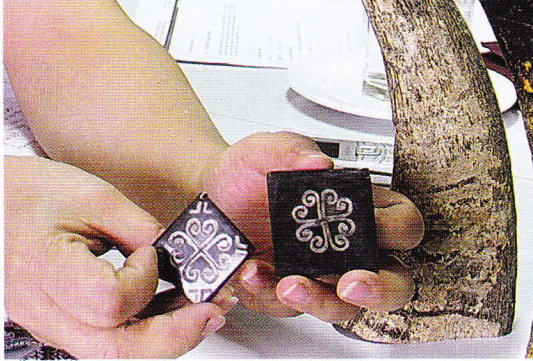

ເອກະລັກຂອງເພີ່ມ້າ Material Girls

ໂດຍ ເມໂລດີ ເຄັມ
BY MELODY KEMP

"All of our textiles and motifs are sacred...we have to protect our designs as they are our culture."

‘ສີແດງເປັນສັນຍາລັກຂອງການປົກປ້ອງ, ສີຟ້າຄາມສະແດງເຖິງພະລັງຂອງຄວາມຮັກ’ Nou Lorbliayao ອະທິບາຍໃນຂະນະທີ່ກຳລັງຕິກແຕ່ງສະໂບກະໂປ່ງຂອງລາວ. ຊົນເຜົ່າມື້ງເປັນຊົນເຜົ່າທີ່ຖືວ່າເປັນທີ່ຮູ້ຈັກກັນຫຼາຍໃນບັນດາກຸ່ມຊົນເຜົ່າໃນລາວ ແຕ່ສ່ວນຫຼາຍມັກຖືກເຂົ້າໃຈຜິດສະເໝີ. ເພື່ອຫລີບໜີຈາກການບຽດບຽນດ້ວຍນ້ຳມືຂອງຊາວຫີນທີ່ສ່ວນຫຼາຍອາໄສໃນຈີນ, ຊົນເຜົ່າມື້ງໄດ້ຍ້າຍຖິ່ນຖານລົງສູ່ພາກໃຕ້ຂອງປະເທດລາວ, ຫວຽດນາມ ແລະ ໄທ. ດ້ວຍຄວາມພະຍາຍາມ ແລະ ຄວາມມຸ່ງໝັ້ນ, ສີໄມ້ລາຍມືຂອງຜືນຜ້າ ແລະ ຫັດຖະກຳຂອງພວກເຂົາແມ່ນເຕັມໄປດ້ວຍຈິດວິນຍານເຖິງຄວາມເປັນເອກະລັກຂອງຊົນເຜົ່າມື້ງ.

‘ທຸກຜືນຜ້າ ແລະ ລວດລາຍລ້ວນແຕ່ມີຄວາມສຳຄັນ’ ນູ່ອະທິບາຍ, ‘ຕົວຢ່າງເສັ້ນໄຍປ່ານສະແດງເຖິງການປົກປັກຮັກສາຂອງສິ່ງສັກສິດ’, ມີຂອງລາວຍົກຜ້າຂຶ້ນແຍງເບິ່ງຄວາມງາມຂອງລວດລາຍທີ່ປະດັບຫ້ອຍຕາມຜືນຜ້າ. ‘ພວກເຮົາຢາກສືບຕໍ່ນຳເລື່ອງລາວກ່ຽວກັບຜືນຜ້ານີ້ໄວ້ໃຫ້ອະນາຄົດລຸ້ນຫຼັງໄດ້ເບິ່ງ’

ຜ້າທີ່ຕັດດ້ວຍໄໝເສັ້ນໄຍປ່ານທຳມະຊາດນີ້ເປັນທີ່ຕ້ອງການຫຼາຍໃນໂລກປັດຈຸບັນ. ມີທັງ BMW ແລະ Volkswagen ໄດ້ເລີ່ມນຳໃຊ້ຜ້າຊະນິດນີ້ເຂົ້າໃນການປະດິດບ່ອນນຶ່ງຂອງລົດ. ລົດລາຄາແພງທີ່ພົບເຫັນໃນວຽງຈັນອາດຈະມີວັດຖຸດິບສ່ວນປະກອບຂອງເສັ້ນໄຍປະເພດນີ້ນຳ. ທັງນັ້ນກອກແບບໂດ່ງດັງ Versace ແລະ Karan ກໍຍັງນຳສະເໜີຜືນຜ້ານີ້ເຮັດຈາກຜ້າປະເພດນີ້. ເສັ້ນໄຍປ່ານມີຄຸນລັກສະນະອັນໂດດເດັ່ນໃນການເກັບຮັກສາຄວາມຮ້ອນ, ຈັບສີໄດ້ດີຈາກການຍ້ອມ, ທົນທານ, ຊ່ວຍປ້ອງກັນແສງແດດ ແລະ ຊ່ວຍໃນການປ້ອງກັນແບັກທີເລຍແບບທຳມະຊາດອີກດ້ວຍ.

ອຸດສະຫະກຳໃນເສັ້ນໄຍນີ້ແມ່ນຖືກນຳໃຊ້ໂດຍຊົນເຜົ່າມື້ງ (cannabis salvia) ເຊິ່ງເປັນສ່ວນປະກອບຫຼັກຂອງ Cannabidiol (CBD). ຜ່ານການທົດລອງເຫັນວ່າ CBD ມີຄຸນປະໂຫຍດໃນການປົວອາການເຈັບຂຸ້ນເຮື້ອ, ໂລກເບົາຫວານ, ໂລກຄວາມເຄັ່ງຄຽດຮຸນແຮງ ຫຼື PTSD, ອາການຊັກ, ເສັ້ນເລືອດອັດຕັນ ແລະ ໂລກມະເຮັງ.

“Red is for protection and the indigo blue is for love power,” Nou Lorbliayao, the driving force behind the Hmong Sisterhood, was pointing to an elaborately decorated and pleated skirt at the Viv-Ncaug gallery, Handicrafts from the Heart.

The Hmong may be the best known of all the Lao ethnic groups and also, perhaps, the most misunderstood. Fleeing persecution at the hands of the Han majority in China, they migrated steadily south into Laos, Vietnam and Thailand. Industrious and ferociously independent, their textiles and handicrafts are imbued with spirituality that underpins their identity.

“All our textiles and motifs are sacred,” Nou went on. “Hemp for instance represents the protective spirits,” her hands going to the beautifully embroidered pendant she wore suspended on hemp cord. We want to take the story of hemp to the future generations.”

Hemp is increasingly in demand, in fashion, industry and medicine. The industrial variety (cannabis salvia) which is used by the Hmong, is laden with cannabidiol (CBD) useful in the treatment of various ailments, including diabetes and epilepsy.

In Laos it is still regarded with some suspicion. But things are gradually changing. “We have been invited to join the OTOP program (one district one product). So that gives us an opportunity to promote our products over a wider field.”

Shannon Parris, anthropology major and currently a volunteer as-

ໃນປະເທດລາວນັ້ນການນຳໃຊ້ວັດຖຸດິບນີ້ແມ່ນຖືວ່າຍັງບໍ່ແນ່ນອນ. ແຕ່ກໍຄ່ອຍໆ ເລີ່ມມີການປ່ຽນແປງ. ພວກເຮົາໄດ້ຖືກຮັບເຊີນໃຫ້ເຂົ້າຮ່ວມໂຄງການໜຶ່ງເມືອງ ໜຶ່ງຜະລິດຕະພັນ ຫຼື ODOF ເຊິ່ງມັນໄດ້ເປີດໂອກາດແກ່ພວກເຮົາໃນການນຳ ສະເໜີຜະລິດຕະພັນໃຫ້ເປັນທີ່ຮູ້ຈັກກັນຫຼາຍຂຶ້ນ.

Shannon Parris ອາສາສະມັກ ແລະ ນັກມະນຸດວິທະຍາ, ລາວເຮັດການ ຕະຫຼາດ, ລາວເວົ້າວ່າ 'ພວກເຮົາໄດ້ລໍຖ້າກຽມພ້ອມມື້ທີ່ພວກເຮົາເປີດກິດຈະ ການໃນປີ 2013, ປັດຈຸບັນພວກເຮົາມີທັງລູກຄ້າປະຈຳ ແລະ ທັງມີການສົ່ງ ອອກເຄື່ອງຫັດຖະກຳອີກດ້ວຍ'

'ພວກເຮົາຈຳເປັນຕ້ອງຮັກສາການອອກແບບທີ່ເປັນເອກະ ລັກເພາະມັນແມ່ນສ່ວນໜຶ່ງຂອງວັດທະນະທຳຂອງພວກເຮົາ ບໍ່ດັ່ງນັ້ນມັນອາດສູນຫາຍ ຫຼື ຖືກລັກໄດ້ ເອື້ອຍຂອງຂ້ອຍທີ່ຢູ່ ອາ ເມລິກາເຄີຍຊື້ຜ້າພັນຄໍມື່ງຂອງປອມຈາກຮ້ານ Walmart. ພວກ ເຮົາຕ້ອງຮູ້ຈັກສອນລູນຫຼັງໃຫ້ເຂົາໃຈເຖິງຄວາມໝາຍຂອງລວດ ລາຍການອອກແບບຕ່າງໆ, ເຊັ່ນຮູບສັດທີ່ສະແດງເຖິງວິນຍານ ແລະ ຄວາມສັກສິດ. ມັນບໍ່ແມ່ນພຽງເພື່ອການຊອກຫາທຶນຮອນ ເທົ່ານັ້ນ, ແນ່ນອນວາເງິນເປັນສິ່ງຈຳເປັນແຕ່ວັດທະນະທຳນັ້ນ ສຳຄັນກວ່າ, ເພື່ອທີ່ຈະສະແດງເຖິງຄວາມຮັກ ແລະ ການແບ່ງ ປັນໃນສິ່ງທີ່ພວກເຮົາໄດ້ສ້າງຂຶ້ນໃຫ້ຄົງໄວ້ໃນເລື່ອງລາວຂອງ ພວກເຮົາ' Shannon ຍັງເວົ້າອີກວ່າ 'ພວກເຮົາກຳລັງທົດສອບຄວາມ ເປັນໄປໄດ້ໃນຫຼາຍດ້ານ. ຈາກສາຍຄໍພັນບ້ານກໍ່ທັນມາເປັນເຄື່ອງປະດັບຕຸ້ມຫູ ເພື່ອເຂົ້າເຖິງລູກຄ້າໃຫ້ຫຼາຍຂຶ້ນ ພວກເຮົາມີທັງການປັບປຸງ ແລະ ປ່ຽນແປງ ຄວາມຄິດໃໝ່ເພື່ອໃຫ້ເໝາະສົມກັບຍຸກສະໄໝອີກດ້ວຍ'

ນູເວົ້າຕໍ່ອີກວ່າ 'ພວກເຮົາຍັງນຳໃຊ້ຜ້າໄໝເພື່ອດຶງດູດລູກຄ້າ ຄົນລາວສ່ວນ ຫຼາຍອາດຈະບໍ່ມັກຜ້າເສັ້ນໄຍປ່ານແຕ່ສ່ວນຫຼາຍ ນັ້ນແມ່ນນິຍົມຜ້າໄໝ ພວກ ເຮົາເລີຍຜະລິດກະເບົາໃຫ້ມີສີສັນຄູ່ກັບກະໂປ່ງ ແລະ ເຄື່ອງປະດັບອື່ນໆນຳໃຊ້ ການອອກແບບຂອງພວກເຮົາ ແມ່ຍິງລາວປັດຈຸບັນເລີ່ມຊື້ສິນຄ້າຈາກພວກເຮົາ'

'ເສັ້ນໄຍປ່ານແມ່ນຜະລິດຕະພັນທີ່ມີຜົນດີຕໍ່ທຳມະຊາດ ເຊັ່ນດຽວກັນກັບເຂົາ ຄວາຍຕາມຮີດຄອງປະເພນີ ແລ້ວເຂົາຄວາຍຈາກຄວາຍດອນຈະຖືກນຳໃຊ້ເພື່ອ ເອີ້ນເອົາວິນຍານ ແລະພວກເຮົາກໍຍັງນຳໃຊ້ສິ່ງສັກສິດດັ່ງກ່າວ. ແຕ່ຕຸ້ມຫູນີ້ແມ່ນ ເຮັດຈາກເຂົາຄວາຍທົ່ວໄປ ແລະ ມີການອອກແບບແບບພັນບ້ານ'

ວາລະສານຈຳປາກໍອິດໃຈບໍ່ໄດ້ກໍເລີຍຊື້ກະເບົາເສັ້ນໄຍປ່ານສີດຳຂາວຕິດມື ກັບບ້ານນຳ !

sisting with marketing, nodded. "We waited until an auspicious day to open the shop which turned out to be in October 2013. Now we have regular customers and even export to Germany."

"But our designs have been taken from us," Nou added. "My sister bought a fake Hmong scarf in Walmart. We don't want to lose our art to fakes, we want to take back our designs and textiles. They are our pride. We want to teach young Hmong that all designs have meaning; animals represent spirits. It's not only money. Sure we need that, but our culture is more important; to love and share what we make and to hold onto our stories."

"When we brought women here to train (the Sisterhood gives young Hmong women confidence through training in vocational and technical skills, computing and English) we found many had great textile skills." We are experimenting with scale," Shannon said. "We take the traditional necklace and scale it down to earrings, so it's accessible to more people. We change and adopt new ideas to suit the times."

Nou took up the story. "We also use silk to attract different customers. Lao people may not like hemp, but they like silk, so we make matching purses, skirts and accessories using our designs on silk, and now many Lao women are buying our things."

Hemp is eco-friendly, so is buffalo horn. "Traditionally we used horns from the albino buffalo to call the spirits and we still use those for sacred objects, but look at these earrings. They are made from natural horn and have our traditional designs on them."

Champa Holidays finally succumbed, and bought a striking black and white hemp bag. Simply too hard to resist.

PHOTO BY LOU SENGSOUPHONE

ກະເປົ້າຖືສຸພາບສະຕິ

ຜະລິດຕະພັນສອງເອື້ອຍນ້ອງຫັດຖະກຳ

ຜະລິດຕະພັນທີ່ເຮັດຈາກວັດສະດຸທີ່ສະພາບແວດລ້ອມທີ່ມີຢູ່ໃນສປປລາວແລະປະເທດໃກ້ຄຽງ. ຊ່າງຝີມີຂອງພວກເຮົານຳໃຊ້ການອອກແບບຢ່າງພິຖິພິຖົນເພື່ອສະທ້ອນໃຫ້ເຫັນເອກະລັກຂອງຊົນເຊົ້າເຈົ້າ. ທຸກຂັ້ນຕອນການຜະລິດແມ່ນດ້ວຍມື ແລະ ໂດຍກົງຂອງຊົນເຜົ່າລາວສູງ.

Sisterhood Handicrafts

Lady's Handbag

Products are handmade from environmentally materials, available in Laos and neighbouring countries. Our artisans use design and motifs traditionally seen in Hmong and other ethnic textiles. All proceeds directly benefit the artisans and the project.

PHOTO BY LOU SENGSOUPHONE

ກະເປົ້າຖືສຸພາບສະຕູ

ຜະລິດຕະພັນສອງເອື້ອຍນ້ອງຫຼັດຖະກຳ

'ສີແດງເປັນສັນຍາລັກຂອງການປົກປ້ອງ, ສີຟ້າຄາມສະແດງເຖິງພະລັງຂອງຄວາມຮັກ' ທຸກຜືນຜ້າ ແລະ ລວດລາຍລ້ວນແຕ່ມີຄວາມສຳຄັນ. ເສັ້ນໄຍປ່ານສະແດງເຖິງການປົກປັກຮັກສາຂອງສິ່ງສັກສິດ'.

Sisterhood Handicrafts

Lady's Handbag

"Red is for protection and indigo blue is for love power"